

Vedlegg 1

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis-, beredskaps- og innvandringsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
18/5809 - LIN

Dato
19.11.2018

Vedrørende representantforslag 8:28 S (2018-2019)

Jeg viser til brev 6. november hvor Justiskomiteen ber om Justis- og beredskapsdepartementets uttalelse i forbindelse med at den har følgende sak til behandling:

Representantforslag fra stortingsrepresentantene Petter Eide, Karin Andersen, Freddy Andre Øvstegaard og Mona Fagerås om et krafttak mot mishandling, vold og seksualovergrep i nære relasjoner.

Integritetskrenkende kriminalitet, herunder vold i nære relasjoner, er høyt prioritert av regjeringen. Det arbeides langs mange spor for å styrke innsatsen. Høsten 2016 la regjeringen frem en egen opptrappingsplan for å bekjempe vold og overgrep. Planen løper i perioden 2017 til 2021 og inneholder en rekke tiltak som bidrar til å forebygge, bekjempe og avdekke vold og seksuelle overgrep.

Føringene som er gitt gjennom statsbudsjett, tildelingsbrev og riksadvokatens mål- og prioriteringsskriv er svært klare på at den alvorlige kriminaliteten skal prioriteres. Blant områdene som faller inn under denne definisjonen er alvorlig integritetskrenkende kriminalitet som mishandling i nære relasjoner og vold og seksuelle overgrep mot barn. Det er både av hensyn til den enkelte utsatte, og av hensynet til oppklaring av saken, viktig at etterforskningen kommer raskt i gang, og at den totale saksbehandlingstiden fra anmeldelse til ferdig etterforsket sak gjøres så kort som overhode mulig.

Til tross for at saker om mishandling i nære relasjoner er gitt høy prioritet i straffesaksbehandlingen, kan det allikevel være krevende å sikre høy oppklaring av

denne sakstypen. I mange av disse sakene vil bevissituasjonen være utfordrende. Det kan for eksempel gjelde tilfeller der det straffbare forholdet som anmeldes ligger noe tilbake i tid. I andre tilfeller vil det være mangel på tekniske bevis eller vitner som kan støtte opp under de involvertes forklaringer. Det vil også være tilfeller der fornærmede ikke ønsker å medvirke til sakens opplysning grunnet den nære relasjonen til voldsutøver.

Generelt er det en ambisjon å sikre en så høy oppklaringsprosent som mulig. God kvalitet i etterforskningen er en vesentlig forutsetning. Politidirektoratet har i samarbeid med Riksadvokaten utarbeidet en handlingsplan for løft av etterforskningsfeltet. Planen inneholder en rekke tiltak som vil utvikle etterforskningsfaget og bidra til at etterforskningen fremover vil være kvalitativt bedre enn i dag.

Det er viktig å ivareta de kriminalitetsutsatte på en god måte. Etableringen av støttesentre for kriminalitetsutsatte i alle politidistrikter har som målsetting å bidra til at fornærmede trygges i prosessen fra politianmeldelse til saken er avgjort. Det er viktig at voldsutsatte har den nødvendige tillitt til at politiet og påtalemyndigheten tar deres sak på alvor, selv om det i en del tilfeller ikke lar seg gjøre å oppklare saken.

I departementets styring av Politidirektoratet operasjonaliseres de politiske prioriteringene gjennom mål og krav i tildelingsbrevet. I tildelingsbrevet for 2018 er det utformet et virksomhetsspesifikt mål om «Effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet». Dette målet blir videreført til 2019 for å sikre kontinuitet og for å kunne sammenligne resultater over tid. Tilhørende styringsparametere og resultatkrav er knyttet til saksbehandlingstid, oppklaringsprosent og restanser. Riksadvokatens årlige rundskriv om mål og prioriteringer for straffesaksbehandlingen gir føringer for hvilke områder som skal prioriteres. Politimestrene har ansvaret for at saker som faller inn under riksadvokatens prioriteringer gis forrang dersom det er knapphet på ressurser. Jeg forutsetter at sentrale prioriteringer vil følges opp.

I tillegg gir Politidirektoratet og Riksadvokatembetet en presentasjon av tallmateriale som er brukket ned på kriminalitetstyper gjennom STRASAK-rapporten – anmeldt kriminalitet og politiets straffesaksbehandling.

I forbindelse med implementering av nærpolitireformen, skal det være egne fagmiljøer for kriminalitetsbekjempelse innenfor økonomisk kriminalitet, menneskehandel, vold i nære relasjoner og seksuelle overgrep i alle politidistrikter. Jeg har fått opplyst fra Politidirektoratet at samtlige politidistrikter har team/avsnitt/seksjon med dedikert personell som etterforsker vold og seksuelle overgrep. Distriktene har ulik størrelse og geografi og strukturen er tilpasset lokale forhold. Det innebærer at personell knyttet til team/avsnitt/seksjon kan ha en desentralisert plassering.

En øremerking av ressurser gir politiet mindre handlingsrom til å prioritere ressursene dit behovet til enhver tid er størst. Utfordringsbildet kan endre seg over tid, og det kan være ulike behov fra distrikt til distrikt. Gitt de styringssignalene departementet gir gjennom tildelingsbrevet legges det til grunn at Politidirektoratet og politimesterne følger opp med å prioritere fagområdet slik at de kan vise til gode resultater og effekter av sitt arbeid og de tiltakene de setter i verk.

Statens barnehus er styrket betraktelig siden 2013 og den tredje underavdelingen ble etablert i Førde i oktober i år.

Før det tas stilling til ytterligere etableringer er det etter min vurdering behov for en evaluering av situasjonen ved barnehusene. Evalueringen skal omfatte både kapasitet og kompetanse og departementet ferdigstiller i disse dager en anbudskonkurranse.

Jeg vil også nevne at jeg i juli 2018 satte ned en arbeidsgruppe som ser på saksflyt i saker som gjelder vold og seksuelle overgrep mot barn. Arbeidsgruppen ledes av Riksadvokaten.

Arbeidsgruppen gjennomfører en analyse som kan danne grunnlag for forbedringer av politiets, påtalemyndighetens og domstolenes behandling av saker om vold og seksuelle overgrep mot barn, slik at hensynet til barnets beste ivaretas og effektiviteten i straffesakskjeden kan økes. Analysen har et særlig fokus på rutiner og flaskehalser som begrenser en effektiv saksflyt, identifiserer forbedringspunkter og skal foreslå konkrete tiltak.

Forebygging skal være politiets primærstrategi. I saker hvor offeret er utsatt for vold i nære relasjoner er det viktig at politiet og påtalemyndigheten er i stand til å gi nødvendig beskyttelse mot nye overgrep og krenkelser. Risikovurderingsverktøyene SARA og Patriark er viktige redskaper for å avdekke faren for gjentakelse av overgrep og for å målrette beskyttelsestiltakene bedre.

Det fremgår av Prop. 1 S (2018-2019) at politidistriktene skal ta i bruk disse verktøyene og sette i verk de tiltak som er nødvendig for å trygge ofre for vold i nære relasjoner.

Med hilsen

Tor Mikkelsen Wara

**DET KONGELIGE
JUSTIS- OG BEREDSKAPSDEPARTEMENT**

Justis- og innvandringsministeren

Stortinget - Justiskomiteen
Stortinget
0026 OSLO

Deres ref.

Vår ref.
19/922 - LIN

Dato
22.02.2019

Vedrørende representantforslag fra justiskomiteen om et krafttak mot mishandling, vold og seksualovergrep i nære relasjoner - Dok 8:28 S (2018-2019) – spørsmål fra komiteen

Jeg viser til brev fra Justiskomiteen av 15. februar 2019, der det spørres om jeg vil vurdere om det bør gis en snever adgang til å gjøre unntak fra hovedregelen om at alle vitner under 16 år skal ha tilrettelagt avhør i straffesaker om overtredelse av straffeloven kapittel 26 og §§ 273, 275, 282 eller 284.

Med bakgrunn i henvendelse fra Politidirektoratet og Riksadvokaten har jeg igangsatt et arbeid med å vurdere behov for endringer i straffeprosessloven § 239 om avhør av barn og andre særlige sårbare fornærmede og vitner. Arbeidet vil omfatte en vurdering av unntak fra hovedregelen om at alle vitner under 16 år skal ha tilrettelagte avhør i straffesaker om overtredelse av straffeloven kapittel 26 og §§ 273, 275, 282 og 284, og de fristene som gjelder for gjennomføring av tilrettelagte avhør.

Med hilsen

Tor Mikkel Wara